

MI MLADI BORCI

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJASTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 26 DIN, PODPORN VSAJ 30 DIN. — POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR. — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO II.

LJUBLJANA, PETEK, 3. DECEMBRA 1937.

ŠTEV. 12.

Ljubezen pristna tole ni...

Krščanska ljubezen je dobila v zadnjem času nove preroke.

Ti vedo povedati o ljubezni več stvari in bolj čudovite kot vsi cerkveni očetje in učeniki staroga in novega veka. Od njih smo zvedeli takele novosti:

Če si ogorčen, ko komunisti požigajo cerkve, ko v množicah more katoličane in uničujejo zadnje sledi katoliške kulture — je to tvoje ogorčevanje greh proti krščanski ljubezni;

če proglasiš komunizem za to, kar je, za največjega sovražnika človeštva — grešiš proti krščanski ljubezni in si nasedel brezbožnim silam;

če misliš, da mora krščanski svetovni nazor stopiti v boj proti komunizmu, — si storil greh, kajti krščanstvo ni sistem, ampak ljubezenska resničnost;

če se hočeš proti komunizmu boriti in ga nočeš samo topo gledati, — je to izbruh sovraštva, ki ga vodi panika evropskih kapitalistov;

če pokažeš sovjetski režim tak, kakršen v resnici je, namreč kot nepretrgano vrsto zločinov, je to tvoje prikazovanje izliv fašističnega nečloveštva;

če preganjani katoličani ne drže s komunisti, so nasedli fašističnemu in kapitalističnemu sovraštvu;

če ti odklanjaš zadržanje tistih, ki se za okrožnico »Divini Redemptoris« ne zmenijo — si neusmiljeno užalil ljubezen do svojega brata;

če spoznaš, da je »ponujena roka« samo komunistična past, — si grešil zoper ljubezen, ker se nisi pustil ujeti;

če ne obližeš komunistom vseh podplatov, če se ne cediš od prijaznosti, ko govoriš o Thorezu in komunističnih zvijačah, če ne zagovarjaš s tiskom in govorom sodelovanja z Ljudsko fronto, če nisi do komunizma ves mehak kakor močie

iz gumija — prileti nate očitek da si izdal krščanstvo in njegovo ljubezen.

Toda ljubezen teh prerokov, ki na levo stran nima nobenih meja, se na drugi strani presenetljivo hitro pretrga.

Komaj prenehajo z litanijami o ljubezni do komunistov, Ljudske fronte, Slovenskega ljudskega gibanja in vseh mogočih znanih in neznanih struj, se obrnejo proti bratom katoličanom in proti nekim »cerkvenim krogom«. Za te pa imajo pri rokah drugačen besedni zaklad! Ta prav nič ne diha ljubezni, pač pa mrzel hlad:

kristjani so krivi komunizma in drugih modernih zablod;

kristjane potiska v prve jarke boja proti komunizmu reakcija;

kristjani so izdali krščanstvo, iz tega izdajstva izvira komunizem, ta komunizem pa je seveda nedolžen;

kristjani so z eno besedo vsega krivi, so najslabši prebivalci našega planeta, največja nesreča za človeštvo; komunisti so v primeri z njimi nedolžna in plemenita bitja;

Cerkev se v modernem svetu ne znajde več in sklepa konkordate s fašističnimi državami;

Cerkev se da porabiti za kuliso, za katero se skrivajo fašisti;

Cerkev sploh hodi sumljivo pot. Bog ve kam še pride, dobro, da je kaj takih na svetu, ki jo znajo varovati!

Kje je srce teh prerokov?

Kakšna je ta njihova ljubezen?

Za tujca se potegnejo, brate grdiijo, mater prezirajo.

Taka ljubezen je sodba sebi in svojim prerokom.

V duši, ki je združena z Bogom, je večna pomlad.

(sv. Janez Vianney.)

Pariški „Temps“ o 20 letnice Sovjetije

»Kaj praznuje ob 20-letnici Kremelj?

Morda obletnico, ko je komunizem prišel v Rusiji na oblast?

Toda komunizem v sovjetskiji danes ni drugega, kakor le še prazna beseda. Plače so v sovjetskiji bolj raznolike in bolj diferencirane in ljudske plasti bolj razdeljene v kategorije, kakor je to bilo kdajkoli.

Ali praznujejo, da so se polastili pred 20 leti kot majhna skupina oblasti? Toda ta skupina boljševoiki je danes razkrojljena. Večina od njih je ali v pregnanstvu, ali v ječi, ali pa so jih postrelili.

Ali praznujejo, da so strmoglavili caristično diktaturo?

Toda namesto stare tiranije je nastopila le nova, ki je hujša, ki je splošnejša in neprimerno bolj krvava.

Ali so boljševoiki pokazali, da so premagali ničvredno preteklost?

Toda v knjigah, ki jih dajejo učencem v roke, vidimo, da znova proslavljajo slavno zgodovino svete Rusije.

Ali so boljševoiki osvobodili delavca? Toda v sedanji sovjetski Rusiji mora delavec mnogo hujše in več robotati,

K prvemu decembru

DOLŽNOSTI DRŽAVLJANOV

Državljanji bodo pač z veseljem in dostojno spoštovali oblastnike. Ko bodo premislili, da imajo njih vladarji oblast od Boga, bodo začutili, da so upravičeno dolžni poslušati ukaze vladarjev in se jim pokoriti ter biti vladarjem tudi zvesti in vdani kot otrok staršem. »Vsak človek bodi višjim oblastem pokoren« (Rim 13 1).

DRŽAVA MORA ČASTITI BOGA

Nikomur ni dovoljeno zanemarjati svoje dolžnosti do Boga, temveč je največja dolžnost vsakogar prav ta, da se oklene z vso dušo in srcem vere, in to ne, katero bi si sam izbral, temveč tisto, ki jo je Bog ukazal in se je izkazala kot edino prava po izvestnih znamenjih, ki ne dopuščajo nobenega dvoma. Prav tako tudi države niso brez greha, če se tako obnašajo, kot da Boga ni, ali če se ne menijo za vero, kot da bi bila vera nekaj tujega in nekoristnega, ali če si med različnimi verami po svoji volji izberejo to ali ono. Tudi države morajo namreč tako častiti Boga, kot je božja volja sama pokazala.

IZ OKROŽNICE »IMMORTALE DEI«.

kakor njegov tovariš v zapadnih državah.

Morda slave industrializacijo dežele? Morda. Kajti na tem področju so res doseženi uspehi, ki bi ga pa seveda tudi brez boljševizma prišli in bi bili mnogo dragocenejši, ker jih ne bi bilo treba doseči za ceno neizmerenih žrtev.

Resnica je, da slovesnosti, ki jih je sovjetskija priredila za 20-

letnico, niso bile organizirane v slavo sistema, ampak v čast enega samega moža in to je Stalin. Njegovo ime napolnjuje boljševiske liste. On in izključno on je vsebina vseh govorov, ki jih mora poslušati te dni sovjetski proletariat. Njegova velikanska slika je na vseh javnih poslopjih. Često se v Rusiji omenja tudi Leninovo ime. Toda njega ni nikjer več, da bi mogel protestirati proti temu, kako so njegovi nasledniki pokvarili »religijo«, ki jo je označjal...»

François Mauriac grajan

François Mauriac, znani francoski katoliški pisatelj je napisal uvod v knjigo »Komunizem in kristjani«, ki jo je uporabljal Kocbek v svojem unionskem predavanju. Dne 13. okt. 1937. pa je objavil v pariškem dnevniku »Figaro« članek, zaradi katerega ga vodilna italijanska katoliška revija »Civiltà Cattolica« zelo trdo prijemlje. V omenjenem »obžalovanja vrednem« članku premišljuje François Mauriac o Španiji, toda na način, ki je v nasprotju s pastirskim pismom španskih škofov. Pravi, da v Španiji pač ni razlike med enim in drugimi, vsi so si enaki, in če moramo s kom sočustvovati, so to rdeči, ki padajo kot žrtve nemaškega in italijanskega bombardiranja. V članku Mauriac namiguje, da katoličani ne bi smeli uporabljati sile. — Torej misli, ki so tudi misli profesorja Kocbeka.

»Civiltà Cattolica« od dne 20. nov. 1937. gra-

ja Mauriaca zaradi tega članka kot »krivičnega kritika«, njegov članek je »obžalovanja vreden« in ni spisan »trezno po pameti in zgodovinsko kritično«.

Torej druga za drugo se majejo Kocbekove avtoritete:

Esprit, Sept, La Vie Intellectuelle, Rouge-mont, Daniel-Rops, Mauriac...

Pri tej priliki obračunava rimska revija tudi z onimi, ki trdijo, da je sedanja borba katoličanov proti komunizmu le podpiranje fašistične fronte. To trditev imenuje »Civiltà« »najbolj grob sofizem«, »zelo zmotno doumevanje«.

Spominjamo se, da je isti sofizem ponavljal tudi prof. Kocbek v svojem unionskem predavanju. Zopet dokaz, kako izvirne misli nam ponuja g. prof. Kocbek.

Divjaški prevrat španskih komunistov

Z NAŠIH GIMNAZIJ

NOVO MESTO

Letos so se vršile volitve v JS dne 5. novembra t. l. Dosedanji odbor je izdelal nov poslovnik, po katerem je bilo določeno, da se odselej vrše volitve vsako leto v začetku šol. leta. Volitve so pritegnile mnogo dijakov, tako da je moralo dati ravnateljstvo za občni zbor prostrano telovadnico. Po prečitani zapisnika in poročil je sledilo čitanje novega poslovnika, ki je bil v celoti odobren. Potem je prejel odbor za svoje res požrtvovalno delo absolutorij s pohvalo.

Vloženi sta bili dve listi: prva s tov. Kacijanom (VII) in druga z dosedanjim predsednikom tov. Guštinom (VII.). Boj je bil zelo napet in se do konca ni vedelo, kaktera lista bo zmagala. Usoda je bila drugi naklonjenejša in je zmagala nad prvo s 84:83 glasovi; en glas je bil neveljaven.

Novemu odboru tudi mi čestitamo in mu želimo, da bo tudi letos stopal po lani začrtani poti in delal v dobrobit dijaštva in prosepah J. S.

DRŽ. KLASIČNA GIMNAZIJA V MARIBORU

V nedeljo smo imeli v Mariboru leno dijaško prireditev. Semeniška »Mladost«, ki je letos zelo delavna, je priredila v spomin dr. Kreka »Krekovo akademijo.«

Akademija, ki sicer ni pokazala kakih novih potov, je bila dobro zasnovana in izpeljana. Tovariši, ki je pozdravil goste, nas je opozoril, kako malo častimo Slovenci svoje velike može in kako vse drugače ravnajo drugi narodi. Nato je bil glavni poudarek akademije beseda o Kreku. Dobro sta bili izbrani tudi deklamaciji, ki pa sta bili skoraj prenavdušeno podani. Akademijo je močno poživilo petje semeniškega moškega in mešanega zbora pod vodstvom g. prof. Zafošnika. Za zaključek pa smo videli dve sliki iz Hlapca Jerneja.

Prireditve je posetilo mnogo duhovskih in posvetnih odličnikov, med njimi tudi g. minister Miha Krek, ki se je mudil v Mariboru. V glavnem pa je napolnilo prostrano Karlinovo dvorano dijaštvo, ki je prirediteljem hvaležno za lepi večer.

KOLIKO JE V SLOVENIJI SREDNJEŠOLCEV

	fantov	deklet	skup.
Ljubljana	3830	2445	6275
Maribor	1416	728	2144
Celje	743	374	1117
Kranj	459	269	728
M. Sobota	371	156	527
Ptuj	330	164	494
Novo mesto	317	153	470
Št. Vid	3-4	—	344
Kočevje	137	69	206

V Sloveniji 7947 4358 12805

Prevrat je bil divjaški, saj je uničil delo stoletne omike. Uničil je na tisoče umetnin, med njimi del svetovnega slovesa. Izropal ali požgal je arhive in tako onemogočil zgodovinsko raziskavanje in dokazovanje iz dejstev pravnega in družabnega reda s pomočjo listin. Na stotine slik je razrezanih, kipov poškodovanih, stavbnih čudes za zmeraj razdejanih.

Reči moremo, da so v krajinah, kjer so gospodovali komunisti, bili v nekaj tednih bedasto uničeni zakladi umetnosti, predvsem verski, ki so se nakopičili v sto in stoletjih.

Dinamit je izvršil svoje razdiralno delo prav do Barajevega Loka v Tarragoni, rimskega spomenika, ki je videl dvajset stoletij.

Topoglavo so izropali slavne umetnostne zbirke v toledski stolnici, v lirski palači, v pradojskem muzeju. Številne knjižnice so izginile.

Nobena vojna, noben divjaški vpad, noben družabni pretres ni v nobenem stoletju povzročil v Španiji razdejanja, ki bi bilo podobno sedanjemu, zakaj za tega so se strnili činitelji, kakršnih nikdar ni bilo na razpolago: premišljena organizacija v službi strahotnega uničevalnega namena, ki je proti vsemu, kar je božjega, zbrala vsa novodobna sredstva za naglost in rušenje, dosegljiva vsaki zločinski roki.

Iz pisma španskih škofov.

Važen dokument o zadržanju baskovskega klera v španski državljanski vojni

Londonski katoliški tednik »Universe« objavlja vdanostno pismo, ki ga je poslal stolni kapitelj v Victoriji kardinalu primasu v Toledu kmalu potem, ko so jih osvobodile Francove čete.

Kapitelj govori v imenu duhovščine treh baskovskih provinc. To je ob enem odgovor na spomenico, ki so jo svoj čas pod pritiskom režima ljudske fronte poslali nekateri duhovniki teh provinc papežu.

Zastopniki baskovske duhovščine izražajo v svojem pismu svojo nemožno vdanost in izjavljajo, da so obtožitve v prej omenjenem pismu na Vatikan nastale brez vednosti večine baskovskega klera in pod težkim pritiskom. Dobesedno pravijo: »Če bi to pismo na Sv. Stolico bilo napisano v dobri veri, bi morala ta protestirati proti sledečim dejstvom:

Mnogi duhovniki so bili prisiljeni nositi svetno obleko, celo v Bilbao. Mnoge so zasledovali, oropali in brez vsake sodne preiskave vrgli v ječo,

drugi so bili usmrčeni brez najmanjšega dokaza krivde. Njihove hiše so bile oropane pred očmi takozvane vlade. Duhovniku je bilo popolnoma nemogoče nositi po javni cesti sveto popotnico bolniku ali pa javno pokopavati. Le malo maš je bilo dovoljenih in še te navadno ponoči v redkih cerkvah. V kolikor cerkve niso bile oplenjene, so morale biti podnevi zaprte. Mnoge cerkve so bile izpremenjene v skladišča orožja, hleve, vojašnice, da, celo v zabavišča, tako v Ubibi in Ochandianu. Nekateri vasi sploh niso mogle zadovoljiti verskim potrebam svojih vernikov. Strašna bogokletja in nesramne obdolžitve proti Cerkvi in duhovščini se razširjajo dan za dnem od vladne oddajne postaje po vsej deželi.«

»Prosimo Vašo Eminenco«, se končuje pismo, »sporočite te ugotovitve Vatikanu in Francovi vladi, da se razširi resnica o pravem stanju v baskovskih provincah.«

PAPEŽ IN KNJIGE

Ob priliki nekega sprejema romarjev je papež Pij XI. govoril o važnosti temeljitega študija verskih resnic. Rekel je: »Veste, da je bilo moje življenje dolgo časa posvečeno bolj študiju kakor delu, da je bilo bogatejše s knjigami kakor z zunanjim delovanjem. Hvalim Boga za to, da mi je dal toliko let služiti Cerkvi s teni, da sem se poglobljal v literaturo. To je tolažba, ki jo imam za večji del svojega življenja.«

KATOLIŠKI TISK V USA

Skupno izhaja v Združenih državah 4631 periodičnih katoliških publikacij s skupno naklado 8,990.657 izvodov. Časnikov je 134, med njimi 9 dnevnikov, z naklado 2,396.516 izvodov, magazinov (družinskih listov) 197 (naklada 4,604.141 izvodov), šolskih listov 1000 (naklada 250.000), listov krajevnih katoliških organizacij 700 (naklada 240.000) in župnijskih listov 2600 (naklada 1,500.000).

Naša pot XIV.: Temelji organizacij

Pravkar je izšla nova številka Naše Poti »Temelji organizacij«. Spisal jo je univerzitetni prof. dr. A. Odar, ki je v zbirki Naša Pot prevedel in komentiral Leonovo okrožnico »Immortale Dei«. Njegova razprava je prav sedaj zelo aktualna, ko se toliko govori o organizacijah in ko si mnogi niso na jasnem o elementih organizacijskega življenja.

SOCIALNA VAŽNOST TEH VPRAŠANJ.

Poznati moramo odnose med poedincem in družbo, kajti »v modernem času je najvažnejše vprašanje, kakšno je razmerje med poedincem in družbo. Iz skrajnega liberalnega individualizma 19. stoletja je svet padel v nasprotno skrajnost kolektivizma in fašizma; slednja dva sta si sicer med seboj nasprotna, toda človeška osebnost se mora braniti na vse kriplje proti obema.« (Str. 6)

Posebno važnost ima poznavanje organizacij za katoličana. Vsak katoličan mora vedeti, kakšno je razmerje med osebnostjo in versko družbo, bodisi Cerkvijo samo, bodisi njenimi verskimi organizacijami, zlasti sedaj, ko se je celo apostolat organiziral (Katoliška akcija).

G. avtor je svojo razpravo razdelil na tri dele: I. osnove, II. organizacije, III. v organizaciji.

OSNOVNI POJMI

V prvem delu nam preprosta, a logična izvajanja pojasnjujejo bistvo in namen organizacij.

Elementi organizacij so enostavni, toda mnogi jih ne poznajo ali pa jih napak tolmačijo. Iz nepoznanja osnov in pravic društev izvirata marsikatero nerazumevanje in nasprotovanje članov, kar pa društvom silno škoduje. Nekateri načelno niso priznavali avtoritete; rušeč avtoriteto pa so nehote pomagali komunistom, ki tudi hočejo uničiti avtoriteto, seveda le pri nasprotnikih.

Oblast pa je nujno potrebna v vsaki družbi — tako v majhnem društvu kakor v Cerkvi in državi — saj je tudi umljivo, da je absolutna svobodna nesmisel.

VSAKA ČLOVEŠKA OBLAST IMA MEJE

Napačno je oblast zametovati, prav tako zmotno pa je mnenje, da je oblast družbe nad poedincem neomejena. To trdi in izvajata takozvana totalitarna država (fašistična in komunistična), ki ji poedinec ni cilj, ampak le sredstvo, s katerim dela, kar hoče.

Krščansko naziranje pa je v sredi med obema skrajnostima: oblast je sicer utemeljena, toda omejena. Človek je oblasti podrejen, ima pa svo-

je pravice, ki jih more napram družbi uveljavljati. Kjer je oblast, je potrebna pokorščina, družba ne more doseči svojega smotra.

Se en pojem iz organizacijskega življenja je važen: javna blaginja. Često pa se blaginja posameznika ne sklada z blaginjo celote.

Kaj storiti v tem primeru? Tu velja načelo: Javna blaginja je pred zasebno. To se pravi: družba more — v mejah svoje upravičenosti — zahtevati od posameznika, da žrtvuje kakšno svojo osebno dobrobo v korist celote. Če je potrebno, more zahtevati celo težkih žrtev.

IZVOR ORGANIZACIJ — V SOCIALNI NARAVI

V drugem delu razlaga g. avtor spočetka, da je združevanje v organizacije bistveno dano s socialno naravo človekovo, nato pa govori o organizacijah katoličanov. Obsirno poglavje je posvečeno Katoliški akciji. Vsa izvajanja so podprta s papeževimi izjavami.

KATOLISKO DELO NA UNIVERZAH

Kardinal Innitzer je v nekem nagovoru izjavil o katoliškem delu na univerzah:

»Z visokih šol je prišlo že veliko blagoslova, pa tudi veliko škode. Še danes opažamo liberalnega duha, ki so ga v preteklih desetletjih vcepili dijaštvu... Tu nastaja naloga katoliške visokošolske mladine. Ona mora univerzo do dna obnoviti v krščanskem duhu. To bo pa zmogla le, če bo sama po krščanskem duhu oblikovana... Občutimo pomanjkanje katoliških akademikov na vseh področjih katoliškega dela. Pričakujem predvsem od mladih katoliških akademikov, da bo prav bistveno postala nositeljica nove katoliške zavesti.«

TEDEN PROSTVOLJNE ODPOVEDI

Angleške mladinske organizacije so po italijanskem vzorcu organizirale »teden prostovoljne odpovedi«. Vsi člani so se zavezali, da se bodo v tem času odpovedali kajenju, obisku kinov in drugim zabavam. Denar, ki si ga na ta način prištedijo, porabijo za dobrodelne namene.

Nova izdaja svetega pisma

Pravkar je izšla v založbi škofijskega ordinariata v Ljubljani nova izdaja svetega pisma. Slovenski dijaki smo se ob izidu knjige zelo razveselili. Saj se je tudi med dijaštvom zadnje čase čutila velika potreba po svetem pismu. Veliko je namreč število dijakov, ki imajo sicer knjižnico, v tej knjižnici vse vrste knjig nimajo pa med vsemi temi knjigami najvažnejše — svetega pisma. Zdaj je dana vsakemu dijaku možnost, da si svogoj knjižnico izpopolni.

Škofijski ordinariat je preskrbel in založil novo izdajo svetega pisma nove zaveze. Knjiga obsega razen evangelijev še apostolska dela; apostolska pisma pa bodo izšla v posebnem zvezku.

Knjiga je prav lepo opremljena, kljub temu pa je njena cena prav nizka, saj stane v knjigarni trdo vezan izvod samo dvanajst dinarjev, broširan pa osem. Zato bo vsakemu slovenskemu dijaku prav lahko dostopna.

Misijonski koledar 1938

Izdaja Misijonišče Groblje, p. Domžale

Poleg običajnega koledarskega dela, ki je zelo živahno urejen, obsega misijonski koledar tudi veliko število prav zanimivih in poučnih člankov. Služil bo zato vsakemu slovenskemu dijaku v prijetno zabavo in v pouk.

Zlasti so važni članki, ki opisujejo življenjske razmere in običaje v nekaterih misijonskih deželah. Ti članki, ki jih spremljajo lepe slike iz življenja domačinov, bodo zlasti dobro služili srednješolcem, ki se zanimajo za etnografijo. Posebno pa bo misijonski koledar koristil sedmošolcem, ki bodo svoje šolsko znanje etnografije lahko izpopolnili

ob nekaterih člankih v misijonskem koledarju.

Zanimivost koledarja povečujejo tudi: življenjepisi bl. Petra Sanela, povest »Zmagovalec Futune« in pa opis potnega doživljanja »Doživljanje angleškega mornarja na Karolinah pred sto leti«. Razen tega pa obsega koledar tudi nekaj krajših člankov in poročil.

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijonska tiskarna, Groblje-Domžale (Jože Godina).